

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.47>

УДК 336

О. В. Левкович,

*к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4570-4963>

В. А. Климова,

*магістрант кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Дніпровський
національний університет імені Олеся Гончара*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9372-163X>

УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

O. Levkovich,

*PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Finance, Banking
and Insurance, Oles Honchar Dnipro National University*

V. Klymova,

*Master's student of the Department of Finance, Banking and Insurance,
Oles Honchar Dnipro National University*

MANAGEMENT OF ENTERPRISE ASSETS IN MODERN CONDITIONS

Сучасний стан економіки держави характеризується значною динамічністю та нестабільністю, внаслідок чого комерційним організаціям необхідно адаптувати керування підприємством під нові реалії. Система управління активами підприємства

займає ключове значення у рамках менеджменту компанії, а тому потребує регулярного моніторингу, виявлення проблем та визначення перспектив удосконалення. У статті представлені теоретичні засади щодо управління активами підприємства, визначено мету та цілі управління. Проаналізовано підходи до трактування поняття «активи», надано власне визначення за яким активи є сукупністю майна та коштів, які мають грошову вартість, відображені в активі балансу, знаходяться в матеріальній та нематеріальній формах і знаходяться у розпорядженні підприємства. Також визначено види активів та їх класифікація. На сьогодні управління активами є дуже актуальною темою, оскільки вони є основою функціонування підприємства, мають визначальне значення при здійсненні економічної діяльності будь-якої організації: його платоспроможність, ліквідність, можливість подальшої мобілізації фінансових ресурсів, забезпеченні нормалізації роботи підприємства, збільшення рівня рентабельності виробництва. Охарактеризовано основні елементи системи управління активами, а саме об'єкт, суб'єкт, цілі, завдання, фінансові нормативи, принципи, методи та інформаційне забезпечення. Запропоновано напрями удосконалення системи управління активами.

The current state of the state economy is characterized by significant dynamism and instability, as a result of which commercial organizations need to adapt enterprise management to new realities. The enterprise asset management system is of key importance within the company's management, and therefore requires regular monitoring, identification of problems and determination of improvement prospects. The article presents the theoretical plantings of how to manage the assets of the enterprise, the method of management is assigned. It is analyzed to approach the interpretation of the concept of "activities", it is necessary to assign a certain amount of activity and the supply of money and money, as if it is possible to have a ton of money, to be included in the asset balance that is at the disposal of the enterprise. It is also assigned to the type of assets and their classification. Today, asset management is a very relevant topic, since they are the basis of the functioning of the enterprise, they are of decisive importance in the implementation of the economic activity of any organization: its solvency, liquidity, the possibility of further mobilization of financial resources, ensuring the normalization of the enterprise's work, increasing the level of production profitability. The main elements of the asset management

system are characterized, namely the object, subject, goals, tasks, financial regulations, principles, methods and information support. Directions for improving the asset management system are proposed. Assets must generate a specific profit for their use in financial and economic activity. Effective asset management is the basis of the enterprise's functioning, ensures its solvency, liquidity, the possibility of further mobilization of financial resources, ensuring the normalization of the enterprise's work, increasing the level of production profitability. The practice of any business entity of the economy, in one way or another, is related to the coordination of the use of assets for the purpose of their rational use. The main incentive in the management of these assets is to obtain profit and savings with the efficiency of their use. This can be achieved by increasing the use of assets and reducing liabilities, by reducing credits, loans, taxes, etc.

Ключові слова: *активи, підприємство, ефективність, управління, формування, використання, методи управління.*

Keywords: *Assets, enterprise, efficiency, management, formation, use, methodsofmanagement.*

Постановка проблеми. Сучасний стан економіки держави характеризується значною динамічністю та нестабільністю, внаслідок чого комерційним організаціям необхідно адаптувати керування підприємством під нові реалії. Система управління активами підприємства займає ключове значення в рамках менеджменту компанії, а тому вимагає регулярного моніторингу, виявлення проблем та визначення перспектив удосконалення. Стаття присвячена огляду основ управління активами підприємства в сучасних умовах.

Ключове значення у ринковій економіці займає ефективна діяльність підприємств, що забезпечує податкові надходження, зростання макроекономічних показників, розвиток суспільства. Реалізація ефективності покладено на обов'язки керуючих підприємств, які розробляють заходи, створені задля реалізацію основний мети – максимізації прибутку при зниженні рівня ризику.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання, що стосуються управління активами на підприємстві є дуже важливими і потребують детального вивчення. Ним присвячені праці таких науковців як Слав'юк Р.А., Нашкерська Г.В.,

Демченко Т. А., Бланк О.І. [3], Нагорний Є. О. [5], Шелудько В. М., Вареник В. М., Евтушенко Я. С., Фірсова С.М., Демченко Т. А., Кондратюк С. Я., Алхузіна А. Х. та ін. Проте, не зважаючи на значний внесок представлених науковців, окремі питання все ще є недостатньо вивченими.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження теоретичних засад що стосуються управління активами підприємства та визначенні напрямів вдосконалення системи управління активами.

Виклад основного матеріалу. В умовах ринкової економіки будь-яке комерційне підприємство зацікавлене в ефективному та стабільному функціонуванні. Щоб досягти високих результатів господарської діяльності, потрібна чітко збудована, обґрунтована та ефективна фінансова політика, зокрема налагоджений механізм управління оборотними активами. У сучасних економічних умовах суттєво посилюється значення управління активами у процесі функціонування будь-якого підприємства. Для забезпечення безперебійного функціонування діяльності підприємства повинні мати у своєму розпорядженні необхідний обсяг активів, які поділяються за характером і часом перетворення в господарському процесі на оборотні та необоротні активи.

Згідно з дослідженнями вітчизняних та зарубіжних вчених щодо визначення поняття «активи», необхідно зазначити, що єдиного підходу не існує. Так, на думку І. О. Бланк [3], активи – економічні ресурси підприємства у формі сукупних майнових цінностей, що використовуються у господарській діяльності з метою одержання прибутку.

За трактуванням Є. О. Нагорний [5] активи підприємства, існуючи в матеріальній, нематеріальній і фінансовій формах, є економічними ресурсами підприємства, ефективність управління якими є основою внутрішньогосподарського механізму одержання прибутку підприємством.

В.М. Шелудько [10] відзначає, що активи підприємства – це майно в його матеріальній та нематеріальній формах, придбане підприємством за рахунок власних або залучених ресурсів, що перебуває у його розпорядженні та призначене для використання у фінансово-господарській діяльності з метою отримання прибутку.

Таким чином, беручи до уваги вищенаведені визначення, надамо власне визначення активам – сукупність майна та коштів, які мають грошову вартість,

відображені в активі балансу та знаходяться у розпорядженні підприємства.

Діяльність будь-якого без винятку підприємства неможлива без наявності будь-якого майна (активів), якими можуть бути як і кошти, як і предмети праці, що використовуються в організації та управлінні виробничими процесами. При цьому наявність у підприємства будь-яких активів має на увазі формування та ведення певної діяльності, спрямованої на управління активами. Така діяльність, як правило, має на увазі проведення наступних операцій: придбання, доставка, розміщення, введення в експлуатацію або передача у виробництво (для реалізації), ремонт, охорону, страхування, навчання персоналу роботі з активами та інші дії. Всі перелічені, а також багато інших дій, пов'язаних з рухом активів підприємства, мають на увазі виникнення для підприємства (на тому чи іншому етапі руху активів) різних витрат, обсяг яких багато в чому залежатиме від того, як правильно і з якою ефективністю підприємство організує та реалізує у своїй діяльності систему управління власними, а також активами, що тимчасово перебувають у його розпорядженні.

Для більш детального роз'яснення сутності активів, зобразимо загальну їх класифікацію у табл. 1.

Таблиця 1. Класифікація активів підприємства

Класифікаційна ознака	Види фінансових ресурсів
За формою функціонування	Матеріальні, нематеріальні, фінансові
За характером участі у господарському процесі та швидкістю обороту	Оборотні (поточні), необоротні
За характером обслуговування окремих видів діяльності	Операційні, інвестиційні
За характером фінансових джерел формування	Валові, чисті
За характером володіння	Власні, орендовані
За ступенем ліквідності	В абсолютно ліквідній формі, високоліквідні, середньоліквідні, низьколіквідні, неліквідні

Джерело: сформовано на основі [1]

Активи повинні генерувати конкретний прибуток за їх застосування у фінансово-господарській діяльності. Ефективне управління активами є основою функціонування підприємства, забезпечує його платоспроможність, ліквідність, можливість подальшої мобілізації фінансових ресурсів, забезпеченні нормалізації роботи підприємства, збільшення рівня рентабельності виробництва.

Практика діяльності будь-якого суб'єкта господарювання економіки, так чи інакше, пов'язана з координацією використання активів з метою їх раціонального

використання. Головним стимулом в управлінні цими активами є отримання прибутку та економії при ефективності їх використання. Цього можна досягти за допомогою зростання використання активів та скороченням пасивних статей, за рахунок зменшення кредитів, позики, податків тощо.

Ефективне управління активами підприємства можливе лише за умови взаємозв'язку стратегічного планування та бюджетування поточного планування, що також дозволить коригувати та вдосконалювати напрями діяльності компанії та її ефективність.

Рациональність в управлінні активами – найважливіше завдання керівництва, яке дозволить досягти ефективності та прибутковості бізнесу. Тому для рентабельності виробничого циклу можна вводити у фінансовий процес лише той обсяг оборотних коштів, який слід використовувати, і на необхідний мінімальний період.

Матрицю з управління активами можна представити як систему, що складається як мінімум з чотирьох частин, і кожна його частина розвиває наступну, дозволяючи розвиватися підприємству загалом (рис. 1).

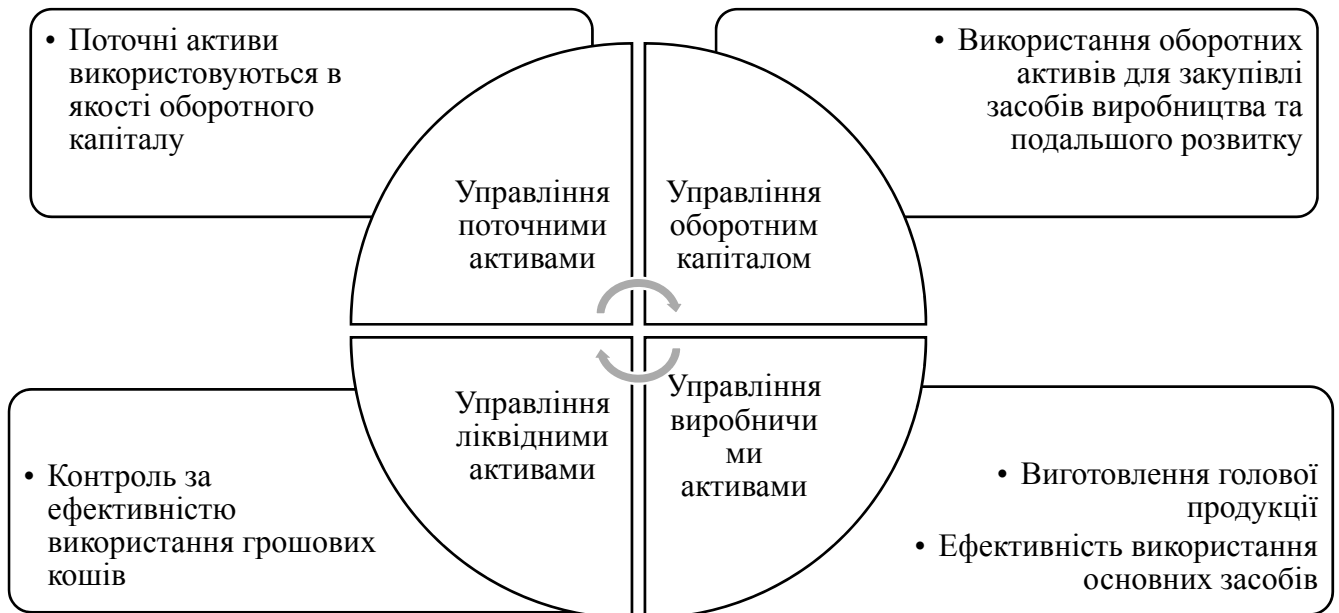

Рис.1.Матриця управління активами підприємства

Ефективність споживання оборотного капіталу залежить від їхнього найбільш повного та затребуваного залучення до процесів виробництва, що дозволить отримувати віддачу у вигляді споживання продуктів виробництва, як готівку, і у

кредит. Це, у свою чергу, дає можливість скорочувати пасивну частину балансу, кредиторську заборгованість. Уважне прогнозування матеріальних витрат на майбутнє виробництва дасть можливість уникнути збільшення складських запасів, а дослідження потреб ринку, і так само система «Оплата – доставка» збільшить прибутковість споживання. Відстеження дебіторської заборгованості дозволить скорочувати кредиторську заборгованість.

Ефективність виробничої стадії повністю залежить від раціональності другої стадії, а контроль виробництва дає результати. Використання новітньої технології, яка дозволить заощадити, дає додаткові можливості, скорочуючи втрати та брак. Тому пріоритетним завданням управління активами служить своєчасне прогнозування формування рівня інтенсифікації виробничого процесу у віртуозному співвідношенні курсу амортизаційної політики та виробничої діяльності підприємства. Підставою цього стане аналітичний прогноз з використанням розрахунків за складом та динамікою активів, станом та ступенем зношеності, рівню раціональності використання та оновлення.

Політика управління активами – це комплекс заходів управління активами підприємства, яка полягає у створенні необхідного обсягу та складу активів, раціоналізації та забезпечення оптимізації процесу їх обігу, оптимізація кількісного та якісного складу активів [9].

Систему управління активами можна визначити як сукупність цілеспрямованих та узгоджених взаємозв'язків між суб'єктом та об'єктом управління шляхом реалізації функцій управління із використання сформованих методів, засобів, механізмів і фінансово-економічних інструментів аналізу, дослідження, перетворення пов'язаних між собою процесів розподілення, формування, використання, контролювання активів і джерел їх фінансування за обсягом, структурою та складом за умови врахування внутрішніх та зовнішніх загроз та з метою підвищення рівня фінансової стійкості.

Необхідно зазначити, що управління активами першочергово має забезпечувати наступне:

1. забезпечення безперервності процесу виробництва;
2. пришвидшення обіговості оборотних активів;
3. пошвидшення рентабельності оборотних активів;
4. мінімізація ризиків та втрат;

5. підвищення ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості підприємства.

Відповідно до вищесказаного управління активами вирішує таку низку завдань як утворення необхідного обсягу активів, оптимізація їх розподілу та використання, забезпечення зменшення ризиків втрати платоспроможності, ліквідності підприємства.

Сукупність певних форм та методів, на базі яких відбувається управління оборотними та необоротними активами являє собою систему управління активами підприємства. Дана система вважатиметься ефективною лише у тому випадку, якщо вона не лише забезпечить раціональне використання наявних ресурсів, а й забезпечить пошук нових можливостей для розвитку підприємства у майбутньому.

Особливу увагу необхідно приділити системі управління активами підприємства, зазначеній на рисунку 1, оскільки вони є сукупністю прийомів та способів впливу на об'єкт управління задля досягнення поставленої мети підприємства. Вірно та обґрунтовано обрані методи будуть сприяти успішному досягненню цілей системи управління.

Рис.2. Системи управління активами підприємства
Джерело: сформовано на основі [6]

Становлення політики управління активами підприємства обумовлюються важливі підходи до формування активів. Вони відображають єдину ідеологію фінансового управління організацією з позицій прийнятного співвідношення рівня доходності та ризику фінансової діяльності. Теорія фінансового менеджменту розглядає три важливі підходи до розвитку активів підприємства [2]:

Консервативний – передбачає не лише абсолютне задоволення поточної необхідності за всіма типами активів, що забезпечує нормальний перебіг операційної діяльності, а й формування значних обсягів їх резервів у разі непередбачених складнощів.

Помірний – спрямовано забезпечення повного задоволення поточної потреби у всіх типах активів і формування нормальних страхових їх розмірів у разі найбільш типових перебоїв у процесі операційної діяльності підприємства.

Агресивний – полягає в мінімізації всіх форм страхових резервів за окремими різновидами активів.

За результатами аналізу активів підприємства приймаються управлінські рішення щодо:

- 1) реалізації чи іншому вигідному для підприємства вибутті невикористовуваного чи неефективно використовуваного майна;
- 2) про оптимізацію виробничих процесів;
- 3) заходи підтримки наявних активів на рівні, що забезпечує належний економічний ефект від їх застосування;
- 4) придбання нових необоротних активів, зокрема основних засобів (на заміну фізично та/або морально застарілим), та оборотних активів;
- 5) про визначення джерел фінансування придбання нових активів.

Грамотне управління активами дозволить вибрати стратегію по збільшенню активів підприємства. Спочатку необхідно зробити прогнозний розрахунок, на скільки залучення нових коштів скоротить витрати та визначити додаткову вартість вкладень капіталу та їх можливість окупатися. Цей моніторинг дозволить спрогнозувати отримання прибутку лише через певний період часу, якщо такий варіант не підходить для суб'єкта господарювання, то необхідно вибрати варіант фінансової стратегії при скороченні пасивів.

Зниження податкового навантаження, кредитних заборгованостей, у тому числі

банкам, дозволить також вибрати шлях поліпшення фінансового становища. Законодавче зниження сплати податків та зборів шляхом вибору оптимальної системи оподаткування, наприклад, шляхом зміни загальної системи на спрощену, якщо це не суперечить податковому кодексу, знизить виплати та скоротить видаткову частину.

Як стратегію можна вибрати зниження залежності від позик шляхом моніторингу найменших кредитних ставок банків, періодів погашення.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій також слід використовувати на користь якості та ефективності управління активами підприємства. Впровадження та регулярне оновлення програмного забезпечення в даній сфері дозволить оптимізувати процес менеджменту активами, підвищити швидкість реагування на проблеми і труднощі, що виникли.

Однією з основ управління активами підприємства є аналіз та шляхи управління основними засобами, які становлять значну частку усіх активів організації.

Таблиця 2. Основа управління активами

Основою управління необоротними активами є така інформація:	
1.	про наявність майна, яке не використовується або застосовується вкрай рідко. Наприклад, якщо планів на завантаження основних засобів у перспективі немає, то ефективніше буде позбутися таких основних засобів;
2.	про не повністю завантажені ОС. Якщо підприємство не має можливості перенести операції, що виконуються на певному вигляді основних засобів, на інше обладнання, то оптимальніше замінитиме кількох одиниць на одну, яка здійснює всі необхідні операції, або періодична оренда не повністю завантаженого основного засобу у сторонньої організації;
3.	про не введені в експлуатацію нові основні засоби;
4.	про розраховані за допомогою певних коефіцієнтів показники ефективності використовуваних основних засобів;
5.	про рівень придатності основних засобів (загалом за видом основних засобів, за групами та окремими одиницями);
6.	про застосовувані способи нарахування амортизації та їх вплив на собівартість та фінансовий результат;
7.	про обсяги витрат на утримання основних засобів;
8.	про перспективні плани розвитку чи зміни напрями діяльності.

Джерело: сформовано на основі [7]

Оцінка такої інформації дозволяє приймати певні управлінські рішення щодо шляхів збереження та підвищення ефективності використання активів. При цьому завдання управління активами входить: дотримання розумного балансу між наявністю необхідного обсягу активів (особливо основних засобів) і витратами на їх зміст.

Приймаючи рішення щодо придбання нових оборотних та необоротних активів (у тому числі основних засобів), необхідно також визначити джерела фінансування таких придбань [4]. Такими джерелами можуть бути:

- 1) амортизаційний фонд, який, як правило, забезпечує придбання недорогих основних засобів чи нематеріальних активів;
- 2) власні кошти підприємства (чистий прибуток), за рахунок якого найчастіше купуються окремі види активів;
- 3) позикові кошти, із залученням яких, як правило, створюються дорогі об'єкти;
- 4) лізинг (фінансова оренда), сутністю якої фактично є придбання підприємством об'єктів основних засобів на виплат.

Ефективність методів, які впроваджуються для якісного управління активами можна розрахувати завдяки розрахунку різних показників. Прикладом для розрахунків цих показників використано діяльність ТОВ "УКРСПЛАВ".

Таблиця 3. Розрахунок показників ефективності використання активів підприємства ТОВ "УКРСПЛАВ" 2019-2020 рр.

Показники	2019	2020	2021	Відхилення 2021/2019
Оборотність дебіторської заборгованості	0,23	-0,003	-0,84	-1,06
Оборотність кредиторської заборгованості	-2,30	-3,08	-2,44	-0,14
Оборотність постійних активів	-87,00	-1,00	-7,00	-94,00
Оборотність активів	0,04	0,00	-0,04	-0,08
Оборотність чистих активів	-4,93	-0,25	-9,64	-4,71
Оборотність товарно-матеріальних запасів	-4,93	-7,41	-9,64	-4,71
Рентабельність активів	-0,07	-0,01	-0,11	-0,05
Рентабельність чистих активів	-149,37	-61,27	-184,44	-35,07
Рентабельність оборотних активів	0,11	-0,05	-0,33	-0,44
Фондомісткість	15,63	-10,50	-15,20	-30,83
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	0,62	0,64	0,63	0,01
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,77	0,84	0,92	0,14
Фондовіддача основних засобів	0,06	0,0001	-0,07	-0,13
Рентабельність основних засобів	-0,11	-0,02	-0,18	-0,07

З даних таблиці можна зробити висновок, що підприємство має усі негативні показники ефективності використання оборотних та необоротних активів. ТОВ "УКРСПЛАВ" єзбитковим.

Вдосконалення системи управління активами має ґрунтуватися на оцінці ефективності їх використання, для чого, в свою чергу, необхідно своєчасно аналізувати баланс підприємства, як і у рамках моніторингу, так і комплексно за

результатами діяльності за рік, виявляти фактори які прямо чи опосередковано впливають на формування та використання активів, виявляти резерви збільшення ресурсів, а також розробляти фінансову стратегію та плани, що припускають створення нових та розвиток існуючих напрямів діяльності підприємства.

Отже, для вдосконалення ефективності управління активами підприємства необхідно розробити систему рішень, яка б дозволяла оптимізувати ключові напрями менеджменту без шкоди для ефективності роботи підприємства [8]. Такими напрямками є:

1. створення резервів – виділення певної суми кошти, яка спрямовуватиметься на ліквідацію поточних заборгованостей з метою збільшення оборотності активів та сприяння виробничому процесу. При цьому сума даного резерву може змінюватись виходячи з поточного фінансового стану, а також можливості відволікання кошти без втрат для поточної діяльності. Застосовуючи цей резерв, компанія зможе також реалізувати певні вдосконалення у сфері управління активами;

2. стратегічне та тактичне планування дозволить конкретизувати напрями розвитку компанії, визначити ключові цілі та завдання на поточний період та виходячи з цього визначити інструменти управління активами компанії;

3. регулярний моніторинг зовнішньої та внутрішнього середовища полягає в тому, що розуміння тенденцій зовнішнього середовища (динаміка попиту та пропозиції на ринку, зміна правового регулювання) дозволить менеджерам своєчасно скоригувати політику управління активами, що дозволить мінімізувати втрати компанії, а в деяких випадках – отримати фінансову вигоду.;

4. впровадження та регулярне підвищення рівня технологізації процесу управління активами.

Висновки. Управління активами підприємства – складний та багатогранний процес, що вимагає значної кількості матеріальних, трудових та технологічних витрат.

Сучасний стан сфери підприємництва характеризується наявністю низки проблем, які призводять до уповільнення ділової активності, погіршення фінансового стану компанії, виникнення ризиків та загроз. Для запобігання їм необхідно скористатися запропонованими напрямками вдосконалення управління активами підприємства, а також розробляти самостійно, виходячи з поточного стану.

Література

1. Аналіз майна підприємства. Studfiles. 2016. URL : <https://studfile.net/preview/5416414/> (дата звернення: 06.12.2022).
2. Балабанов, І.Т. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. *Фінанси та статистика*, 2016. 448 с.
3. Бланк О.І. Управління фінансами підприємств: підручник. 2017. 792 с.
4. Маринович О. О., Шухманн В. А. Основні стратегії фінансування оборотних активів підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6854> (дата звернення: 06.12.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.1.150
5. Нагорний Є. О. Система управління активами як релевантний чинник ефективного розвитку підприємства. *Економічні науки. Серія: Економіка та менеджмент*. 2014. № 11. URL: http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgibin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ecnem_2014_11_25 (дата звернення: 06.12.2022)
6. Стоянова, Є. С. Фінансовий менеджмент: теорія та практика. *Перспектива*. 2003. 656 с.
7. Сунгатуліна Р.М. Ефективність та емерджентність в організації інформаційної системи підготовки бухгалтерської (фінансової) звітності. *Аудитор*. 2019. № 9.
8. Удовик Є.Е. Управління активами компанії: основні питання, проблеми та напрями їх вирішення. *Економіка. Право. Вісник КСЄІ*. 2019. №4. С. 75-80.
URL: <https://elibrary.ru/item.asp?id=41718371> (дата звернення: 06.12.2022)
9. Фінанси: підручник О.Ф. Арсланов, В.К. Бурлачков, Є.К. Воронкова та ін; за ред. проф. В.А. Слепова. 6-те вид., перероб. та дод. М.: *Магістр*, 2019. 396 с.
10. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент: підручник. 2-ге вид., стер. *Знання*. 2017. 375 с.

References

1. *Studfiles* (2016), “Analysis of the company's property”, available at: <https://studfile.net/preview/5416414/> (Accessed 06 Dec 2022).

2. Balabanov, I.T. (2016), *Finansovyy menedzhment: navchal'nyj posibnyk* [Financial management: study guide], *Finance and statistics*, Moscow, Russia.
3. Blank, O.I. (2017), *Upravlinnia finansamy pidpriemstv* [Financial management of enterprises], KNETU, Kyiv, Ukraine.
4. Marynovich, O. O. and Shuhmann, V. A. (2019), “Main strategies of financing current assets of the enterprise”, *Efficient economy*. vol. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6854> (Accessed 06 Dec 2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.1.150
5. Nagorny, E. O. (2014), “The asset management system as a relevant factor in the effective development of the enterprise”, *Economic sciences, Series: Economics and management*, vol. 11, available at: http://www.irbisnbnv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbnv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ecnem1_12154 (Accessed 06 Dec 2022).
6. Stoyanova, E. S. (2003), *Finansovyy menedzhment: teoriia ta praktyka* [Financial management: theory and practice], *Prospect*, Moscow, Russia.
7. Sungatulina, R.M. (2019), “Efficiency and emergency in the organization of the information system for the preparation of accounting (financial) reporting”, *Auditor*, vol. 9.
8. Udovik, E.E. (2019), “Management of the company's assets: main issues, problems and areas of their solution”, *Economy, Right, Visnyk KSEI*, vol. 4, pp. 75-80, available at: <https://elibrary.ru/item.asp?id=41718371> (Accessed 06 Dec 2022).
9. Arslanov, O.F. Burlachkov, V.K. and Voronkova, E.K. (2019), *Finansy* [Finances], 6th ed., revision. and add., *Magister*, Moscow, Russia.
10. Sheludko, V. M. (2017), *Finansovyy menedzhment* [Financial management], 2nd ed., *Knowledge*, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 20.12.2022 р.